

Haninge
kommun

DELÅRSRAPPORT 2 – 2015 per den 31 augusti

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens delårsrapport 2 2015

Förvaltningsberättelse.....	3
Mål och Indikatorer	4
Ekologisk hållbarhet	4
Social hållbarhet.....	8
Ekonomisk hållbarhet.....	15
Ekonomi	20
Budgetuppföljning och prognos	20
Driftredovisning förvaltningen	20
Driftredovisning per område.....	21
Investeringsredovisning.....	25
Känslighets- och riskanalys	27
Personal.....	28
Internkontroll	29

Förvaltningsberättelse

Kultur- och fritidsförvaltningen har under första och andra tertialen särskilt arbetat med tre stora utvecklingsarbeten som även fortsättningsvis kommer att vara aktuella frågor.

Nämnden tog fram ett kultur- och ett idrottspolitiskt program som sedan antogs i kommunfullmäktige i september 2014. Förvaltningen har under andra tertialen påbörjat samarbete med representanter från övriga förvaltningar med syfte att uppfylla kommunövergripande åtaganden. Samtidigt arbetar vi inom förvaltningen utifrån framtagna handlingsplaner. Detta sker t.ex. genom att vi bildat arbetsgrupper som leds av respektive strateg.

Hösten 2014 startade en kulturskola i form av en pilotverksamhet i samverkan med fria aktörer. Under andra tertialen har upphandlingen av aktörer avslutats varför vi nu går in i en etableringsfas av vår nya kulturskola som ska innehålla vår egen kommunala musikskola kompletterad med ytterligare konstformer med syftet att erbjuda fler barn och ungdomar möjlighet att ägna sig åt kulturutövande på fritiden. Kulturskolan i dess nya form startar 2016.

Under andra tertialen har nolltaxans stegvisa införande påbörjats. Ett flertal frågeställningar har därför hanterats och rutiner utarbetats. Sammanhängande med nolltaxan är den utredning av nuvarande föreningsbidragssystem som initierats av nämnden. En politisk styrgrupp med koppling till arbetet har bildats och påbörjat sitt arbete. En handlingsplan med tillhörande tidsplan är framtagen.

Förvaltningen har under andra tertialen också arbetat vidare med framtagandet av en biblioteksplan som kommer att presenteras under sista tertialen.

Mål och Indikatorer

Ekologisk hållbarhet

Vårt klimat utsätts för en allt starkare negativ påverkan. Därför ska kommunens arbete leda till en långsiktig ekologisk hållbarhet. Oavsett verksamhet ska ett övergripande ansvar vara att värna om våra gemensamma resurser så att t.ex. biologisk mångfald, kulturmiljöer, människors hälsa och ekosystemets produktivitet inte äventyras.

Inom målområdet ekologisk hållbarhet redovisas mål som är kommunövergripande och nämndspecifika.

Kommentar

Nämnden bidrar till målområdet genom att stärka kunskapen och medvetenheten kring klimat- och miljöfrågor hos medborgare som besöker våra verksamheter och internt bland medarbetarna på förvaltningen. Miljöverkstans utbildningsinsatser för elever och lärare samt arrangemang för allmänheten kan särskilt lyftas fram. Nämnden arbetar också med energibesparande åtgärder, förbättrar källsorteringen i verksamheterna och prioriterar ekologiska livsmedel vid inköp. Nämnden ansvarar även för kulturmiljöfrågor i kommunen och bevakar och främjar dessa aktivt.

1. Utsläpp av växthusgaser

Utsläpp av växthusgaser ska fram till år 2020 ha minskat med 25 % jämfört med nivån 2005

Stärka kunskapen kring miljöfrågor

Stärka kunskapen och medvetenheten kring miljöfrågor.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar

Förvaltningen har anmält flera olika verksamheter som ekopiloter och biblioteket har haft utställningar i miljömedier i biblioteket. Ett miljöbibliotek i Jordbro har invigts och Miljöverkstan utbildar personal inom förvaltningen regelbundet. Miljöverkstan har även genomfört ett Miljödagkollo under sommaren.

Miljöverkstan har genomfört 49 arrangemang fram till och med augusti. Verksamheten har under samma period haft 1427 besökare varav ca 715 kvinnor/flickor och 712 män/pojkar. 1103 personer var barn 0-18 år.

Tornberget har utbildat medarbetare på Ekens fritidsgård och på Kulturhuset för att öka kunskapen om källsortering. Flertalet verksamheter har köpt in nya kärl för att bättre uppfylla kraven vad gäller källsortering. Källsortering av glas har införts på vissa badplatser.

Förvaltningen strävar efter att öka andelen förnybara drivmedel(etanol, biogas, el) vid inköp. Vid eventuella inköp av nya fordon ska fordon som kan drivas med förnybara drivmedel i första hand beaktas.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Arrangemang Miljöverkstan	75	49	76
Besökare Miljöverkstan	2 740	1427	2 741
Fordon som drivs med miljövänligt bränsle	7	-	8
Källsortering	22	-	23

Kommentar tabell: indikatorerna som saknar utfall augusti 2015 följs upp i årsredovisningen.

2. Ekologiska inköp

Inköpen av ekologiska livsmedel ska öka

Ekologiska inköp prioriteras

Ekologiska alternativ prioriteras vid inköp av livsmedel.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar

Utbildningsinsatser har påbörjats och genomförts på olika håll i organisationen för att stärka kunskapen om hur vi kan gå tillväga för att öka andelen ekologiska inköp. Vid val av ny kaféentreprenör i Kulturhuset lyfts hur entreprenören beaktar ekologiska och närodlade produkter samt vegetariska alternativ. Andelen ekologiska livsmedel som köptes inom kultur- och fritidsnämndens verksamhet 2014 var 23 procent, vilket var näst högst andel inom kommunen. Trenden pekar mot att nämndens verksamheter kommer att öka andelen ytterligare under året.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Andel ekologiska inköp	23%	29%	24%

3. Energianvändning

Energianvändningen ska minska

Ny teknik och alternativa energikällor

Verka för och stimulera till att ny teknik, alternativa energikällor och effektiv energianvändning prioriteras.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

Vid Torvalla avvaktar vi en upphandling för en ny energilösning för uppvärmning av simhallen, Torvalla IP och Vikingaskolan. Kollektorerna kommer att vara på ishallarnas tak och konstgräsplanen. Via dessa kommer solvärmnen att fångas upp och sedan lagras under jord vid

Torvalla. Upphandlingen ska påbörjas efter sommaren.

Digitala förbättringar som gjorts är bland annat att föreningsinfo har gått från pappersutskick till digitalt utskick. Informationen på hemsidan har setts över och förbättrats.

Miljöverkstan har utbildat barn i årskurs 5 genom modellbygge på temat ny teknik och alternativa energikällor.

4. Biologisk mångfald

Den biologiska mångfalden ska öka.

Stärka kunskapen kring miljöfrågor

Stärka kunskapen och medvetenheten kring miljöfrågor.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

Arbete pågår i flera verksamheter för att tillgängliggöra och sprida kunskap om klimat och miljö till medborgare. Jordbrogården har exempelvis tagit fram ett anpassat miljömaterial i samverkan med Miljöverkstan och genomfört ett seminarium med Jordbrogårdende ungdomar. Åbygården har förbättrat återvinningen genom nya kärl och mer information samt uppmärksammat Earth hour samt förtydligat sitt miljöarbete för barn och ungdomar genom tydligare information och samtal.

Källsorteringen ses över och förbättras i flera av verksamheterna. Ett antal verksamheter ingår även i utbildningsprojektet Ekopilot.

Miljöverkstan har fram till och med augusti genomfört 49 arrangemang. Verksamheten har under samma period haft 1427 besökare varav 715 kvinnor/flickor och 712 män/pojkar. 1103 personer var barn 0-18 år.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Arrangemang Miljöverkstan	75	49	76
Besökare Miljöverkstan	2 740	1427	2 741

5. Sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag ska bli renare

Stärka kunskapen kring miljöfrågor

Stärka kunskapen och medvetenheten kring miljöfrågor.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

Arbete pågår i flera verksamheter för att tillgängliggöra och sprida kunskap om klimat och miljö till medborgare. Jordbrogården har exempelvis tagit fram ett anpassat miljömaterial i samverkan med Miljöverkstan och genomfört ett seminarium med Jordbrogårdens ungdomar. Åbygården har förbättrat återvinningen genom nya kärl och mer information samt uppmärksammat Earth hour samt förtydligat sitt miljöarbete för barn och ungdomar genom tydligare information och samtal.

Källsorteringen ses över och förbättras i flera av verksamheterna. Ett antal verksamheter ingår även i utbildningsprojektet Ekopilot.

Miljöverkstan har fram till och med augusti genomfört 49 arrangemang. Verksamheten har under samma period haft 1427 besökare varav 715 kvinnor/flickor och 712 män/pojkar. 1103 personer var barn 0-18 år.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Arrangemang Miljöverkstan	75	49	76
Besökare Miljöverkstan	2 740	1427	2 741
Källsortering	22	-	23

Kommentar tabell: indikatorn som saknar utfall augusti 2015 följs upp i årsredovisningen.

Social hållbarhet

Kommunen verkar för en långsiktig social hållbar utveckling genom att säkra goda levnadsvillkor för invånarna. Möjlighet till arbete, goda boendemiljöer, utbildning, trygghet och hälsa, rättvisa, delaktighet och inflytande ska tas tillvara och utvecklas för att skapa ett socialt hållbart Haninge.

Inom målområdet social hållbarhet redovisas mål som är kommunövergripande och nämndspecifika.

Kommentar:

Nämnden bidrar till målområdet genom att rusta barn och unga för vuxenlivet, verka för en god livskvalitet och folkhälsa samt en god informations- och kunskapsspridning i kommunen.

Nämnden erbjuder ett brett och tillgängligt utbud av kultur, idrott och fritidsaktiviteter med medborgarnas delaktighet och inflytande som viktiga ledstjärnor. Det kommunövergripande arbetet för att förverkliga det idrottspolitiska och det kulturpolitiska programmet pågår och leds av förvaltningen.

6. Attraktiv regional stadskärna

Haninge ska utveckla en attraktiv regional stadskärna

Aktiv part i planering

Kultur- och fritid strävar mot att alltid vara en aktiv part i planering och genomförande.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

En representant för ledningsgruppen i område central deltar i en operativ samordningsgrupp för den regionala stadskärnan. Ett direkt utfall av detta har varit samarbete runt finansiering och genomförande av offentlig konst. Ledningsgruppen har också deltagit i en kompetenssatsning för tjänstemän inom kommunen.

Ett brett och tillgängligt utbud

Ett brett och tillgängligt utbud av kultur- och fritidsverksamheter i ändamålsenliga lokaler skapar attraktivitet och fyller en viktig funktion i utvecklingen av den regionala stadskärnan.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

Förvaltningen arbetar aktivt för att utveckla samverkan kring arrangemang med andra förvaltningar, näringsliv, föreningsliv och medborgare i syfte att möta efterfrågat behov. Inom ramen för ett Levande Kulturhus finns en öppenscen-verksamhet på torsdagkvällar tillsammans

med aktörer från civilsamhället. Cykelprojektet som är ett samverkansprojekt med stadsbyggnadsförvaltningen och Färgfabriken har påbörjats och ett stort kulturprojekt "Corners" har genomförts i samverkan med Intercult och en rad lokala parter ex. Stena fastigheter, Ekens fritidsgård, biblioteket och konsthallen. I konsthallen har konstprojektet om mångfald och tolerans genomförts med syfte att bredda samtalet om den framtida stadskärnans identitet. Inom idrott och friluftsarbetet har vi arbetat med att utveckla driftsrådsmöten med föreningslivet.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Arrangemang regionala stadskärnan	844	-	845
Besök vid verksamheter i regionala stadskärnan	1 543 074	-	1 543 075

Kommentar tabell: indikatorerna följs upp i årsredovisningen.

7. Barn och ungdomar ska må bra

Barn och ungdomar ska må bra och känna framtidstro

Utveckla tillsammans med barn och ungdomar

Verksamheterna utvecklas tillsammans med barn och ungdomar utifrån deras förutsättningar och livsvillkor.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

Förvaltningen har fått pengar för Film i skolan och projektet är under uppstart. Bland annat ska filmambassadörer utses. Kommunen har även fått pengar för skapande skola.

I område norr har en workshop genomförts med näringsliv, föreningar och förvaltningens egen verksamhet för att göra en kartläggning av behovet av aktiviteter i norr. Området deltar på föreningsrådets frukostmöte. Ett flertal träffar planeras med föreningar gällande föreningsbidrag samt att en utbildning i Aktivitetskort på nätet har genomförts.

Både fritidsgårdarnas och Lakesides verksamhet utgår från vad barn och unga har för önskemål om innehåll. Verksamheterna planeras efter de ungas idéer. På fritidsgårdarna pågår arbete med cafégrupper och arrangemangsgrupper. Dalarö fritidsgård arbetar särskilt med mellanstadiebarnens påverkan i verksamheten. Musikskolan har arbetat fram en modell för elevinflytande. Biblioteken har fört dialog med ungdomar genom möten. Detta har bland annat resulterat i att information om bibliotek i större utsträckning kommuniceras via sociala medier.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Delaktighet fritidsgårdar 10-12 år	-	-	85 %
Delaktighet fritidsgårdar 13-19 år	-	-	81 %

Kommentar tabell: indikatorerna följs upp i årsredovisningen. Utfall 2014 saknas då brukarenkät ej genomfördes förra året. Målvärdet avser en förbättring från 2013 års mätning.

8. Bättre folkhälsa

Folkhälsan ska förbättras

Stärkt välbefinnande

Välbefinnande stärks genom möjliggörande av fysisk aktivitet, upplevelser och relationer i tillgängliga miljöer och lokaler samt i bred samverkan med andra aktörer.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

Arbetet för att förverkliga det kulturpolitiska programmet och det idrottspolitiska programmet pågår. Programmen sträcker sig över flera år och förhoppningen är att de, genom satsningarna på idrott och kultur, ska bidra till stärkt välbefinnande och förbättrad folkhälsa i Haninge. Under första delen av året har handlingsplaner och kommunikationsplaner tagits fram för de båda programmen, där arbetet strukturerats och planerats för innevarande och kommande år. Arbetsgrupper har bildats på förvaltningen och kontakter knyts på övriga förvaltningar för att förankra det kommunövergripande arbetet. Material som tillgängliggör och presenterar de båda programmen är under framtagande.

Det görs en rad olika satsningar för att öka tillgängligheten för människor med funktionsvariationer. Biblioteket i Handen driver en bokklubb för daglig verksamhet och personalen utvecklar sin kompetens avseende talböcker. Förvaltningen bedriver även simundervisning för barn med funktionsvariationer och har konstvisning för personer med demensdiagnoser, för att nämna några exempel. Uppföljning och vidareutveckling av tillgänglighetsarbetet med utgångspunkt i Lätt och rätt för alla pågår kontinuerligt.

Ett nytt bidragsreglemente ska under kommande år arbetas fram i en bred process med politiker, civilsamhälle och invånare. En styrgrupp och en process för arbetet har under våren antagits av nämnden. Även nämndens taxsystem ska revideras under året. Arbetet med att succesivt införa webbokning är igång och kommer att utvecklas i etapper under 2015. En kartläggning av rutiner och riktlinjer pågår för att förenkla bokning och nyttjande av förvaltningens lokaler.

Förvaltningen har etablerat en kontakt med SISU gällande det drogförebyggande arbetet men också möjligheten att utveckla organiserad spontanidrott. Förvaltningen ingår i UNGSAM som är ett samverkansforum samt föräldrarådslag för barn och ungdomar i samverkan med socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Medarbetare har även deltagit i kommunens förvaltningsgemensamma utbildning om cannabis och spice.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Andel föreningsaktiva barn och unga	54 %	-	55 %
Besök förvaltningens verksamheter	2 208 670	-	2 208 671

Kommentar tabell: indikatorerna följs upp i årsredovisningen.

9. Ökad delaktighet

Invånarnas delaktighet och inflytande i samhället ska öka

Utvecklad dialog

Dialog i olika former utvecklas för såväl medborgare som föreningar och ny teknik används i arbetet.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

Vid Torvalla har förvaltningen driftsråd med ett antal föreningar för att involvera representanter för invånarna gällande synpunkter på utveckling. Haningesalongen och Corners är exempel på verksamheter i Haninge kulturhus där invånare och föreningar involveras. Fritidsgårdarna och Lakeside utgår från de ungas intressen, inflytande och delaktighet när verksamheten planeras. Förvaltningen har bildat en referensgrupp för Arvsfonsansökningar. Ett samverkansmöte med en rad olika aktörer som verkar för en rik fritid för barn och unga har hållits i januari; X-cons, Future Teens, Vuxenskolan, Svenska kyrkan m.fl. Därutöver har kontakt etablerats med nya samverkanspartners som Islamska Kulturföreningen i Haninge. En fördjupad samverkan med socialförvaltningen etableras.

En ny kulturkursanordnare har kontrakterats för våren 2015, Den pedagogiska designbyrån, som har ett speciellt kulturuttryck som i vissa fall skiljer sig från andra. En upphandling av nya aktörer till kulturskolan inför år 2016 har genomförts.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Delaktighet fritidsgårdar 10-12 år	-	-	85 %
Delaktighet fritidsgårdar 13-19 år	-	-	81 %
Deltagande föreningar vid driftsråd	15	-	16

Kommentar tabell: indikatorerna följs upp i årsredovisningen. Utfall för delaktighetsindex 2014 saknas då brukarenkät ej genomfördes förra året. Målvärdet avser en förbättring från 2013 års mätning.

10. Ökad trygghet

Invånarnas trygghet ska öka

Ökad trygghet och vuxennärvaro

Tryggheten i och kring verksamheter och anläggningar ska öka. Vuxennärvaro där barn och unga

befinner sig.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar

Samverkan har inletts med Tornberget och parkförvaltningen för att diskutera belysningen och tryggare miljöer kring fritidsgårdar. Förvaltningen har även påbörjat arbetet med "säkert bad" vid Torvalla simhall. Två medarbetare har hittills gått en utbildning hos svenska livräddningssällskapet och i maj påbörjade resterande personal sin utbildning.

I kulturhuset finns entrévärdar som bidrar till att skapa en trygg och trevlig miljö i huset. Det är en arbetsmarknadssatsning ihop med socialförvaltningen. För att förstärka personalens kompetens avseende hot och våld har två utbildningar och en workshop genomförts för alla medarbetare i kulturhuset.

Fritidsgårdarna har genomfört en mäsas för vuxna om unga på sociala medier, ett arbete som fortsätter. Fritidsgårdsverksamheten i Jordbro har inlett ett samtal med lärarna på Höglundaskolan om maktlekar med förhoppning om fortsatt gemensamt arbete och utbildning i frågan.

Förvaltningen har implementerat det nya systemet KIA som används för rapportering av incidenter och skador.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Trygghet på fritidsgård 10-12 år	-	-	88 %
Trygghet på fritidsgård 13-19 år	-	-	85 %

Kommentar tabell: indikatorerna följs upp i årsredovisningen. Utfall 2014 saknas då brukarenkät ej genomfördes förra året. Målvärdet avser en förbättring från 2013 års mätning.

11. Kommunens service

Invånarna ska vara nöjda med kommunens service

Gott bemötande och tillgänglighet

Arbeta för ett gott bemötande och god tillgänglighet i enlighet med kommunens kvalitetspolicy.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar

Utveckling och stöd har genomfört en workshop kring kvalitetspolicyen för att levandegöra dokumentet hos alla medarbetare. Ett antal förbättringsområden identifierades. I områdena har liknande arbeten kring service och bemötande påbörjats eller ska påbörjas.

Kommunicera och följa upp service

Systematiskt kommunicera och följa upp verksamheternas utfästelser om service.

Status: Delvis uppfyllt

Kommentar:

Nämndens tio kvalitetsdeklarerade tjänster ska revideras med start under året. Arbetet ska förhålla sig till och knytas samman med revideringen av kommunens kvalitetspolicy och arbetet med jämförelse av leverantörer på webben. En första grov planering för arbetet är satt och arbetet fortsätter under hösten.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Kvalitetsdeklarerad tjänst	10	-	10

Kommentar tabell: indikatorn följs upp i årsredovisningen. Målvärdet avser att befintliga tio kvalitetsdeklarerade tjänster ska ha reviderats vid årets slut.

12. Ökad valfrihet

Den enskildes valfrihet över den offentligt finansierade servicen ska öka

Ökad bredd, valfrihet, tillgänglighet och enkelhet

Arbeta för en ökad bredd, valfrihet, tillgänglighet och större enkelhet.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

Förvaltningen har nära kontakt och samverkan med föreningslivet. Exempelvis samverkar fritidsgårdarna med föreningar vid arrangemang, aktiviteter och projekt. Fritidsledare deltar även i föräldravandringar som utgår från fritidsgårdarna. Kulturskolan fortsätter att utvecklas i samverkan med fria aktörer och en upphandling inför år 2016 har genomförts. Icke-kommunala intressenters intressen beaktas i samband med annonsering efter en ny kaféentreprenör i kulturhuset.

13. Fler i arbete

Fler människor ska komma i arbete

Arbeta jobbcoachande och förbereda inför arbetslivet

Arbeta jobbcoachande och medverka till att fler är förberedda inför arbetslivet.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

Flera av förvaltningens verksamheter har tagit emot feriearbetare under sommaren t.ex.

kulturskolan, fritidsgårdar och Torvalla sportcentrum. Torvalla sportcentrum handleder även praktikanter. Kulturhuset har ett samarbete med socialförvaltningen och tar emot fyra personer som står långt från arbetsmarknaden. De utbildas till entrévärdar för att svara på frågor och ge enklare service till besökare och bidra till en trygg miljö. Förvaltningen driver och utvecklar ungdomsledarutbildningen vid fritidsgårdarna. En CV-verkstad har genomförts i samarbete mellan bibliotek, fritidsgårdar och Kompassen.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Unga ledare fritidsgårdar	22	-	23
Praktikplatser och sommarjobb	150	-	151

Kommentar tabell: indikatorerna följs upp i årsredovisningen.

16. Meningsfull fritid

Fler barn och ungdomar ska få uppleva en meningsfull fritid

Fler barn och unga kan ta del av kultur- och fritidsutbudet

Möjliggöra så att fler barn och unga kan ta del av kultur- och fritidsutbudet med ökade möjligheter för externa aktörer.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

Ekens fritidsgård och Lyckebygården bedriver rastverksamhet för Söderbymalmsskolans respektive Lyckeby skolans elever. I biblioteket i Handen finns en ny kunskapsdator för barn och unga med databaser, program och länkar som stödjer inläring på ett lekfullt sätt. Samarbetet runt pop-up bibliotek med Torvalla har fallit väl ut och många besökare vid Torvalla passar på att låna barn- och ungdomslitteratur med mera.

Fritisledare och ungdomar från Brandbergens och Vendelsö fritidsgård har under sommaren sköta driften av Brandbergbadet. Det årliga bechpartyt har genomförts för ungdomar med funktionsnedsättning. Resultatet var lyckat och deltagandet rekordstort. Ett kunskapsutbyte mellan fritidsledare pågår med syfte att öka kunskapen om fritidsledare på nätet. Samverkan sker mellan fritidsgårdar och bibliotek. Samverkan sker med skolan omkring oro för barn och tonåringar.

Några delar av konstprojektet Corners riktas till specifikt till unga i Haninge. Kontakter med unga skapades genom Ekens fritidsgård och Lakeside. Område central arbetar för att tillgängliggöra idrottsplatser och frilufsområden för unga i nära samverkan med idrottsföreningar. Ett exempel är en rad olika vinteridrotter som erbjuds unga på Rudan på sportlovet. Vid lill-Eken och Ekens gård arbetar verksamheten för att stimulera de ungas intresse för rörelse genom att besöka Torvallas gym med unga med asperger och genom att erbjuda möjlighet till rörelse på rast och

fritidsverksamheten vid Eken.

Under andra kvartalet har området central genomfört större delen av det cykelprojektet som bl.a. syftar till en positiv attitydsförändring till cyklande. Området är också engagerat i planeringen inför den stora cykeltävlingen Velothon. Haningedagen genomförs samma dag(13/9) för att synliggöra båda dessa evenemang på ett bra sätt.

På Västerhaninge bibliotek driver en föräldragrupp sagostund för barn. Unga ledare driver basket tillsammans med Ac Jordbro.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Besökare 13-19 år fritidsgårdar	-	-	-
Andel 6-18 år deltar i musikskola	-	-	-
Andel 6-18 år deltar i kulturskola	-	-	-

Kommentar tabell: indikatorerna är nya för 2015 och följs upp i årsredovisningen.

Ekonomisk hållbarhet

Med ekonomisk hållbarhet i fokus skapas stabila och sunda ekonomiska förhållanden i hela samhället. Övergripande för all kommunal verksamhet är att planera och agera långsiktigt. För att säkra välfärd och trygghet för våra invånare förutsätts att kommunens ekonomi är välordnad. Det måste finnas marginaler för att kunna hantera det oförutsedda. All kommunal verksamhet ska därför präglas av god ekonomisk hushållning.

Kommunallagen ställer krav på kommunernas ekonomi och kommunerna måste leva upp till en budget i balans, dvs. i den budget kommunfullmäktige fastställer måste intäkterna vara större än kostnaderna. Denna nivå är emellertid för låg för att kravet på och behovet av långsiktighet ska tillfredsställas. Varje kommun behöver bedöma vilken resultatnivå som behövs för att kunna ha en god ekonomisk hushållning. För detta ändamål ska kommunen fastställa finansiella mål. Sveriges kommuner och landsting, SKL, har rekommenderat att denna nivå bör uppgå till minst två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Därtill har riksdagen fastställt ett krav om minst två procents överskott för en kommun med negativ soliditet för att kommunen ska få tillämpa lagstiftningen om resultatutjämningsreserv (RUR). För att nå målet krävs att varje nämnd arbetar för att klara sin verksamhet inom avsatt budgetram.

Kommentar

Nämnden har en budget i balans. Sjukfrånvaron har ökat något jämfört med samma period förra året. Förhoppningen är dock att förvaltningens systematiska och långsiktiga arbete ska ge effekt på sikt och att nivån sjunker kontinuerligt under året. Genom att ha erbjudit ungdomsledarutbildning, sommarjobb och praktikplatser samt genomfört arbetsförberedande aktiviteter bidrar nämnden även till att fler, framförallt unga, är förberedda inför arbetslivet.

20. Ekonomiskt resultat

Kommunen ska nå ett budgeterat resultat, som motsvarar minst två procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag

Systematiskt förbättringsarbete

Systematiskt förbättringsarbete skapar effektivare processer och arbetsmetoder som leder till en budget i balans.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar

Utvecklingen av beslutstödsystemet Hypergene fortsätter och stödet i verksamhetsplanering- och uppföljning förbättras löpande. Det nya ärendehanteringssystemet W3D3, som infördes i april, innebär att nya rutiner behöver arbetas fram och en generell kompetenshöjning i handlingshantering genomförs. Förvaltningens chefer uppdateras kontinuerligt om rutiner inom HR samt ekonomi. I områdenas ledningsgrupper har förankring gjorts av attestreglemente, betalningsrutiner, delegationsordning och internkontrollplan. Inom biblioteket tas en IT-förvaltningsplan fram, i samarbete med BIT/Tieto, för att förtydliga för alla parter vilka IT-system som biblioteken har och vem som förvaltar dessa. Handläggningen av föreningsbidrag ses för närvarande över och rutinerna förtydligas

21. Bästa kommunala arbetsgivare

Kommunen ska vara Sveriges bästa kommunala arbetsgivare

Ökad delaktighet och engagemang

Systematiskt förändringsarbete och effektivare metoder som skapar ökad delaktighet och engagemang.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar

Verksamheterna har följt upp resultaten från APU-undersökningen. Område central har i samverkan med de fackliga organisationerna även tagit fram en kompletterande undersökning avseende den psykosociala miljön. Individuella mål och kompetensutvecklingsplaner har tagits fram för medarbetarna. En genomgång av kommunens chefs- och medarbetarriktlinjer har påbörjats. En arbetsmiljöguide har utarbetats för förvaltningen och ligger på intranätet. Implementering av guiden har påbörjats. I kulturhuset har förvaltningen startat en utvecklingsprocess med namnet "Ett levande kulturhus". Till denna bjuds alla medarbetare in för att främja engagemang och ett förbättrat utbud. Biblioteket i Handen genomförde en kick-off i början av året för att sprida information om planerad verksamhet. Rutiner för lärare i musikskolan har upprättats.

22. Effektiv resursanvändning

Kommunens verksamhet ska präglas av effektiv resursanvändning.

Hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser

Systematiskt arbeta med hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser för att stärka frisknärvaron.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar:

Förvaltningens ledningsgrupper följer utvecklingen över sjukfrånvaron och arbetar intensivt med ett antal individärenden för rehabilitering. Under våren har ledningsgrupperna samtalat om ett hälsofrämjande ledarskap och arbetet för att främja olika hälsofrämjande aktiviteter såsom deltagande vid Blodomloppet och nyttjande av friskvårdskuponger. Område central och norr har tagit fram en rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet för att förtydliga hur området ska arbeta med dessa frågor.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Frisknärvaro	92,7	-	-

Kommentar tabell: indikatorn följs upp i årsredovisningen.

Ny teknik

Användandet av ny teknik bidrar till en effektivare resursanvändning.

Status: Delvis uppfyllt

Kommentar

Mässan ctrl-alt-del är genomförd på ett bra sätt. Antalet deltagare hade dock kunna vara något större. Kortautomat, utskiftautomat och ny kopiator inom ramen för Tietos "Utskrift som tjänst" är installerad i biblioteket i Handen. Ny teknik i form av en Ipad är inköpt till uppsökande verksamheten. Jordbrogården arbetar för att öka sin kunskap om tekniska hjälpmedel tillsammans med autismcentrum. En utredning gällande digitalisering av bokningssystemet kopplat till kulturhuset genomförs. Förvaltningens strateger omvärldsbevakar trender och utveckling inom respektive område. Ett urval av omvärldsbevakade aktiviteter är: Södertörns nätverksträff, Stockholmsidrotten tema spontanidrott, FSKF, Regionala stadskärnan och utbildning Arvsfonden.

23. Befolkningsökning

Med 2008 som jämförelseår ska invånarantalet till år 2018 ha ökat med minst 10 000

Ett rikt kultur- och fritidsutbud

Haninges attraktivitet ökar genom ett rikt kultur- och fritidsutbud.

Status: Delvis uppfyllt

Kommentar

Arbetet för att förverkliga det kulturpolitiska programmet och det idrottspolitiska programmet pågår. Programmen sträcker sig över flera år och förhoppningen är att de, genom satsningarna på idrott och kultur, ska bidra till stärkt välbefinnande och förbättrad folkhälsa i Haninge. Under första delen av året har handlingsplaner och kommunikationsplaner tagits fram för de båda programmen, där arbetet strukturerats och planerats för innevarande och kommande år. De båda programmen har på ett tydligt sätt kopplats till nämndens strategi och budgetprocess samt till förvaltningens verksamhetsplanering. Arbetsgrupper har bildats på förvaltningen och kontakter knyts på övriga förvaltningar för att förankra det kommunövergripande arbetet. Material som tillgängliggör och presenterar de båda programmen är under framtagande.

En kommunikationsstrategi för att profilera förvaltningen var planerad att tas fram under året. Pågående organisationsförändring på kommunstyrelseförvaltningens kommunikationsenhet gör att uppdraget tills vidare är pausat.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Besök förvaltningens verksamheter	2 208 670	-	2 208 671
Antal arrangemang i område norr	105	-	106
Antal arrangemang i område central	844	-	845
Antal arrangemang i område syd	108	-	109
Deltagartillfällen föreningslivet	345 622	-	345 623

Kommentar tabell: indikatorerna följs upp i årsredovisningen.

24. Starta och utveckla företag

Det ska vara enkelt att starta och utveckla företag i kommunen så att antalet arbetsplatser ökar

Externa aktörer inom fritid

Ge externa aktörer möjlighet att erbjuda meningsfull fritid.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar

Hösten 2014 startade en kulturskola i samverkan med fria aktörer. Hittills erbjuder kulturskolan kurser i teater, skapande verksamhet och dans som ges av en förening, ett studieförbund och två

företag. Ett av företagen, Den pedagogiska designbyrån, är en ny aktör för våren 2015. Parallellt har en upphandling skett vars syfte är att knyta fler aktörer och konstformer till utbudet med start våren 2016. Kulturskolan kompletterar den kommunala musikskolan och ger fler barn och ungdomar möjlighet att ägna sig åt kulturutövande på fritiden. Ledningen i område central har varit i kontakt med Ungdomsrådet då de uttryckt en önskan om ett stort ungdomsevenemang vid Torvalla. Förvaltningen har också skrivit under en ansökan till Allmänna arvsfonden som X-cons står bakom och som handlar om att utveckla företagsidén om sopsortering som genomförs av unga i riskzon för en trivsammare och tryggare boendemiljö samt för en ökad miljökompetens.

Förbereda inför arbetslivet

Medverka till att fler är förberedda inför arbetslivet.

Status: Helt uppfyllt

Kommentar

Flera av förvaltningens verksamheter har tagit emot feriearbetare under sommaren t.ex. kulturskolan, fritidsgårdar och Torvalla sportcentrum. Torvalla sportcentrum handleder även praktikanter. Kulturhuset har ett samarbete med socialförvaltningen och tar emot fyra personer som står långt från arbetsmarknaden. De utbildas till entrévärdar för att svara på frågor och ge enklare service till besökare och bidra till en trygg miljö. Förvaltningen driver och utvecklar ungdomsledarutbildningen vid fritidsgårdarna. En CV-verkstad har genomförts i samarbete mellan bibliotek, fritidsgårdar och Kompassen. Verksamhetscheferna för barn och unga har tagit fram ett underlag till utbildning av för fritidsledare i coachande förhållningssätt. I och med att nämndens strategi fokuserar på att förbereda fler inför arbetslivet, och inte att underlätta startandet och utvecklandet av företag, har nämnden bara delvis bidragit till att uppfylla fullmäktiges mål.

Nämndens indikatorer:

	Utfall 2014	Utfall aug 2015	Mål dec 2015
Unga ledare fritidsgårdar	22	-	23
Praktikplatser och sommarjobb	150	-	151

Kommentar tabell: indikatorerna följs upp i årsredovisningen.

Ekonomi

Budgetuppföljning och prognos

Kultur- och fritidsnämndens ursprungliga budgetram uppgick till 181,4 mnkr. Kommunfullmäktige beslutade i maj (2015-05-11 § 68) att kultur- och fritidsförvaltningen får ta i anspråk 1,7 mnkr av föregående års nettoresultat samt tidigare fonderade medel på totalt 2,5 mnkr, resterande 0,8 mnkr fonderas enligt beslutet till budgetåret 2016. Därmed uppgår nämndens totala budget för 2015 till 183,1 mnkr.

Per augusti månad har förvaltningen förbrukat 64,1 % av årsbudgeten. Det ackumulerade utfallet är 117,3 mnkr mot budgeterade 119,6 mnkr vilket ger ett överskott på 2,3 mnkr, en budgetavvikelse på 1,9 %.

I budgetramen för 2015 ingår 2,2 mnkr avseende ersättning för ökade kostnader för avställda idrottshallar. Dessa 2,2 mnkr får endast tas i anspråk efter beslut av kommunstyrelsen. Ärendet om att i anspråkta medlen för avställda idrottshallarna återremitterades och de oanvända medlen förbättrar periodens resultat med +1,5 mnkr. Därutöver påverkar föreningsbidraget förvaltningens utfall positivt med +0,4 mnkr genom att den periodiserade årsbudgeten inte harmoniserar med utbetalningarna. Föreningsbidraget syftar till att i slutänden gå jämnt ut. Vidare är nämndens reserv orörd och påverkar resultatet positivt med +0,7 mnkr.

Resultat exklusive medlen för idrottshallar, föreningsbidrag och nämndens reserv är ett underskott på -0,4 mnkr.

Efter augusti månad är prognosen för helåret ett överskott på +1,0 mnkr, motsvarande nämndens reserv. En budgetavvikelse på 0,55 %. Prognosen baseras på att förvaltningen får ianspråkta medlen för avställda idrottshallarna.

Driftredovisning förvaltningen

Resultaträkning kultur- och fritidsförvaltningen

Konto	Utfall 2015 jan–aug	Budget ack jan–aug	Avvikelse jan–aug	Budget helår 2015	Utfall % av budget helår
I10 - Taxor och avgifter	11 543	13 653	-2 200	20 480	55,9 %
I20 - Försäljning av verksamhet	8 088	8 171	-83	12 256	66,0 %
I30 - Bidragsintäkter	2 126	1 219	907	2 084	102,0 %
I40 - Anslag		0	0	0	
I50 - Övriga intäkter	789	578	211	866	91,0 %
Totalt I – Intäkter	22 456	23 621	-1 165	35 686	62,9 %
K10 - Lönekostnader	-60 547	-62 490	1 943	-93 943	64,5 %
K20 - Övriga personalkostnader	-774	-709	-65	-1 063	72,8 %
K30 - Lokalkostnader	-44 925	-44 580	-346	-66 472	67,6 %
K40 - Kostnader för bidrag	-6 238	-6 455	217	-9 683	64,4 %

K50 - Köp av tjänster	-11 613	-11 025	-588	-16 537	70,2 %
K60 - Köp av varor	-7 855	-8 876	1 012	-13 314	59,0 %
K70 - Övriga kostnader	-2 765	-2 372	-393	-5 958	46,4 %
K80 - Avskrivningar och ränta	-5 087	-6 745	1 658	-11 859	42,9 %
K81 - Finansiella kostnader	-4	0	-4	0	
Totalt K - Kostnader	-139 807	-143 253	3 446	-218 830	63,9 %
Totalt RR	-117 350	-119 632	2 281	-183 143	64,1 %

Intäkterna är lägre än budgeterat för perioden. Område central står för större delen av avvikelserna. Där finns eftersläpning på intäkter till Torvalla samt minskade intäkter i simhall och från gymtreprenören. Handens bibliotek har också lägre intäkter än beräknat för perioden.

Förvaltningens personalkostnader är lägre än beräknat för perioden. På flera ställen i förvaltningen finns vakanser som ännu ej blivit tillsatta, vilket gör att överskott skapas. Förvaltningen beräknar att vakanserna inom kort kommer tillsättas utifrån behov.

Kostnaderna för föreningsbidrag är lägre än budgeterat för perioden, vilket beror på att den periodiserade årsbudgeten inte harmoniserar med utbetalningarna, något som kommer räta ut sig succesivt de kommande månaderna.

Köp av tjänster är högre än beräknat för perioden, men detta beräknas räta ut sig framöver.

Investeringarna har inte kunnat avslutas som budgeterat, vilket gör att kapitalkostnaderna ligger under budget för perioden. Några investeringar kommer att aktiveras under hösten men överskottet kommer fortsätta öka något.

Driftredovisning per område

Resultat per område

	Utfall 2015 jan–aug	Budget ack jan–aug	Avvikelse jan–aug	Budget helår 2015	Prognos
Förvaltningschef och nämnd	-8 151	-10 805	2 653	-20 352	3 500
Utveckling och stöd	-5 592	-6 265	673	-9 418	200
Område norr	-32 611	-31 963	-647	-47 243	-800
Område central	-41 538	-41 356	-182	-61 602	-1 300
Område syd	-29 454	-29 243	-212	-43 927	-600
Sa: kultur- och fritidsnämnd	-117 350	-119 632	2 281	-183 143	1 000

Förvaltningschef och nämnd visar ett överskott på 2,7 mnkr. I överskottet ingår nämndens reserv. Förvaltningen erhöll 2,2 mnkr för ökade kostnader för idrottshallarna, då dessa får tas i anspråk först efter beslut av KS ligger budgeten för detta än så länge under förvaltningschefen. Detta påverkat utfallet hos förvaltningschef positivt med 1,5 mnkr. Om beslut fattas kommer budgeten justeras så att berörda områden får justerad budget. Under förvaltningschef och nämnd ligger kostnaderna för ränta och avskrivningar som för närvarande visar ett överskott. Prognos för FC och nämnd är ett överskott på 3,3 mnkr.

Utveckling och stöd visar per augusti månad ett överskott på 0,7 mnkr. Största delen av

överskottet härrör från fastighetsunderhållet där kostnaderna inte harmoniserat med periodiserade årsbudgeten, något som kommer rätta till sig framöver. Enheten har under året haft en del vakanser som gör att personalkostnaderna är lägre än beräknat.

Områdenas resultat redovisas nedan:

Område norr

	Utfall 2015 jan–aug	Budget ack jan–aug	Avvikelse jan–aug	Budget helår 2015
Områdesledning	-1 547	-1 643	96	-2 470
<i>Livskvalitet och folkhälsa exklusive bidrag</i>	-8 437	-7 814	-623	-11 476
<i>Föreningsbidrag</i>	-6 037	-6 389	352	-9 583
Livskvalitet och folkhälsa total	-14 474	-14 203	-271	-21 059
Barn och unga rustas för vuxenlivet	-7 614	-6 794	-819	-10 225
Information och kunskap	-8 976	-9 324	347	-13 990
Summa	-32 611	-31 963	-647	-47 743

Totalt har område norr ett underskott på -0,7 mnkr per augusti månad. Föreningsbidragen ligger under område norr och periodiserade årsbudgeten harmoniserar inte med utbetalningarna, vilket per augusti månad ger ett överskott på 0,4 mnkr som påverkar områdets resultat med motsvarande summa. Föreningsbidraget syftar till att i slutänden bli noll.

Livskvalitet och folkhälsa

Föreningsbidragen ligger under strategiområdet Livskvalitet och folkhälsa och har i dagsläget som sagt ett överskott. Fler föreningsbidrag har utbetalats, bland annat studieförbundsbidrag samt lokalhållande föreningar. Det är enligt plan och kommer räta upp sig vid årets slut.

Elförbrukningen är högre än prognos. Hyresintäkterna är lägre än förväntat. Kostnader för Fjärdlång och Huvudskär har belastat enheten med obudgeterade kostnader för reparationer. Området har ett ökat sabotage i idrottshallarna som gör att kostnaderna är högre än förväntat. Även sophantering under sommaren har belastat budgeten mer än förväntat. Området har också obudgeterade kostnader för Mårtensbergs idrottshall som påverkar periodens resultat negativt med -0,5 mnkr. Barnkulturbudgeten har en budget i balans. Strategiområdet prognostiserar ett underskott på -0,5 mnkr.

Barn och unga rustas för vuxenlivet

Lönekostnaderna skiljer sig lite mellan fritidsgårdarna. På Vendelsö visar sig ett litet överskott vilket beror på att vikariekostnaderna är lägre än ordinarie personal. På Lyckeby visar det sig en högre kostnad för timvikarier, vilket beror på att behovet har ökat på grund av högt antal besökande ungdomar. I dagsläget besöker cirka 300 barn och ungdomar fritidsgården dagligen. En förstärkning har satts in genom att omfördela resurser mellan Vendelsö och Lyckeby. På Brandbergen har ordinarie personal varit frånvarande, vilket resulterar i lägre personalkostnader. Under sommaren har Brandbergsbadet drivits av fritidsledare. Tyvärr har brand och inbrott skett, vilket har belastat Brandbergens fritidsgård med cirka 150 000 kronor. Vi hoppas kunna fortsätta att sälja rastverksamhet för att balansera denna extra kostnad. Prognosen för helåret är ett

underskott på -0,5 mnkr.

Information och kunskap

Musikskolan redovisar ett överskott i budget. Lönekostnaderna har ett litet överskott vilket beror på en del frånvaro och vissa lärare har inte fullt underlag i sina tjänster, varpå vi har kunnat hålla nere vikariekostnaden. Likaså har alla deltagaravgifter debiterats, vilket visar på att musikskolan kommer öka sina intäkter på årsbasis. En del felkonteringar samt utbetalning av för hög summa har upptäckts vilket kommer rätas upp inom kort. Prognosen pekar mot ett överskott på 0,2 mnkr.

Brandbergen och Ornö bibliotek har en budget i balans. En oro för intäkter finns, och vi ska göra en översyn gällande detta, och då vi saknar en intäktspost som fanns 2014. Prognosen pekar mot en budget i balans.

Prognos område norr

Prognosen pekar mot ett underskott på 0,8 mnkr.

Område central

	Utfall 2015 jan–aug	Budget ack jan–aug	Avvikelse jan–aug	Budget helår 2015
Områdesledning	-712	-745	32	-1 120
Livskvalitet och folkhälsa total	-21 994	-20 817	-1 178	-31 265
Barn och unga rustas för vuxenlivet	-5 595	-6 100	505	-8 741
Information och kunskap	-13 236	-13 695	458	-20 576
Summa	-41 538	-41 356	-182	-61 702

Per augusti månad visar område central ett resultat på -0,2 mnkr. Prognosen för 2015 är ett underskott på -1,3 mnkr.

Livskvalitet och folkhälsa

Strategiområdet livskvalitet och folkhälsa redovisar ett underskott på -1,2 mnkr för perioden. Avseende Torvalla Sportcentrum ligger intäkterna på -1,9 mnkr under budget. Detta förklaras av eftersläpning av faktureringar, minskade simhallsintäkter, lägre utdelning från Actic. Torvalla har jobbat hårt med att få till bemanning av vattengymnastiken och från september startas fem pass i veckan vilket förväntas ökar antalet besökare. En renovering av pelare i simhallen medför dessvärre att Plasken och lekbassängen hålls stängda under minst sex veckor vilket medför sämre intäkter till simhallen. Samtal om avtalet med Actic pågår. På utgiftssidan ligger Torvalla på 0,8 mnkr över budget vilket beror på eftersläpning av höga elfakturor men också att kostnad för skadegörelse i somras var lägre än vanligt.

Kulturhuset visar en eftersläpning på intäktsidan avseende uthyrning av lokaler. Därutöver finns en minskad intäkt på -0,04 mnkr avseende hyra från kaféet då tidigare kaféentreprenör lämnade verksamheten plötsligt. Den nya tillfälliga entreprenören har fått en lägre hyra för att Kulturhuset snabbt skulle få någon på plats i avvaktan på en långsiktig lösning.

Prognosen för helåret för strategiområdet är ca -1,5 mnkr under budget.

Barn och unga rustas för vuxenlivet

Strategiområdet barn och unga visar ett överskott på 0,5 mnkr mot budget. Lakeside har genererat den största delen av detta överskott med 0,4 mnkr. Detta beror på att rekrytering av vikarier för föräldraledig samt deltidssjukskrivning lagts åt sidan under vårens intensiva flyttperiod. Nu kommer personalgruppen att stärkas upp för att kunna möta nya besökare i den öppna verksamheten.

Ekens fritidsgård visar ett överskott på 0,1 mnkr mot budget vilket beror på intäkter från utbildningsförvaltningen för den rastverksamhet som Eken bedrivit under vårterminen 2015 för barnen vid Söderbymalmsskolan. Denna intäkt täcker ökade personalkostnader samt ersättning för slitage på inredning och utrustning. Överskottet kommer minska framöver genom inköp av utrustning som görs under hösten. Prognosen för helåret är ett överskott på 0,2 mnkr.

Information och kunskap

Strategiområdet information och kunskap redovisar ett överskott på 0,5 mnkr. Detta beror på att en hög personalomsättning och att det tar tid att rekrytera. Det är främst den inre tjänsten som blivit lidande, då vikarier oftast kunnat besätta de yttre passen. Den första oktober är biblioteket fullt bemannat igen. Biblioteket ligger medvetet med lite eftersläpning i inköp av medier då de flesta boksläppen kommer på hösten. Ett visst IT-strul har resulterat i mindre intäkter av kopiering och utskrift. Prognosen för helåret är ett nollresultat.

Prognos område central

För område central som helhet prognostiserar vi med ett underskott på -1,3 mnkr för helåret.

Område syd

	Utfall 2015 jan–aug	Budget ack jan–aug	Avvikelse jan–aug	Budget helår 2015
Områdesledning	-967	-1 054	86	-1 585
Livskvalitet och folkhälsa total	-13 023	-11 625	-1 398	-17 448
Barn och unga rustas för vuxenlivet	-9 934	-11 625	772	-16 090
Information och kunskap	-5 530	-5 858	328	-8 805
Summa	-29 454	-29 243	-212	-43 927

Per augusti månad visar område syd ett underskott på -0,2 mnkr. Prognos för helåret är ett underskott på -0,6 mnkr.

Livskvalitet och folkhälsa

Per augusti månad visar strategiområdet en avvikelse på -1,4 mnkr. Avvikelsen beror på obudgerade kostnader för Lidaskolans idrottshall som påverkar strategiområdets resultat negativt med -0,5 mnkr. Om beslut fattas av KF att förvaltningen får ta i anspråk de 2,2 mnkr som destinerades till idrottshallarna, kommer budgetjustering att göras och detta underskott för strategiområdet kommer att rätta till sig. Därutöver har strategiområdet 0,4 mnkr högre

energikostnader för Hanveden än budgeterat, då ishallen hållit extra länge. Strategiområdet väntar in hyresintäkter och beräknar att underskottet kommer minska något. Prognosen för helåret är ett underskott på -1,1 mnkr.

Barn och unga rustas för vuxenlivet, inklusive LSS

Strategiområdet för barn och unga inkluderar fem olika verksamheter som tillsammans står för en positiv avvikelse motsvarande +0,8 mnkr för perioden, vilket främst beror på lägre personalkostnader än budgeterat för perioden. Åbygården har ett minskat löneuttag denna månad med anledning av en pågående rekrytering där vikariatjänsten kostar mindre än ordinarie. Jordbrogården går plus då en sjukskrivning inte ersatts fullt. Totalt för strategiområdet prognostiseras ett överskott på +0,4 mnkr.

Information och kunskap

Strategiområdet Information och kunskap visar på en sammanlagd avvikelse om +0,3 mnkr. Överskottet beror till största delen på vakanser som ännu inte blivit tillsatta. Strategiområdet prognosticerar ett överskott på +0,1 mnkr för helåret.

Prognos område syd

Efter augusti månad visar prognosen för helåret ett underskott på -0,6 mnkr.

Investeringsredovisning

Kultur- och fritidsnämndens ursprungliga investeringsbudget 2015 uppgick till 32,0 mnkr. Efter KF beslut 2015-12 § 180 om revidering har förvaltningen erhållit ytterligare 10 mnkr för byggnation av idrottshallar samt 2,0 mnkr för förbättringar av nuvarande kultur- och föreningshus i Jordbro. Samt efter KF beslut 2015-04-13 § 69 om resultatöverföring har förvaltningen överfört 29,0 från föregående års överskjutande investeringsmedel och totala investeringsbudgeten för 2015 uppgår till 73,0 mnkr.

Investeringsrapport

Projekt	Utfall 2015 jan–aug	Budget 2015	Avvikelse	Prognos
Övriga investeringsprojekt - ej fördelade invest.m	0	-3 958	3 958	0
Offentliga konsten	-310	-3 869	3 560	-800
Miljöverkstad	0	-1 465	1 465	-500
IT & Teknikinvesteringar Kulturhuset	0	-38	38	-38
Kultur- & föreningshuset Jordbro, lokalanpassning	-58	-36	-22	-58
Torvalla Energiprojekt	0	-14 477	14 477	0
Renovering Höglundabadet	0	-1 530	1 530	0
Upprustning lokaler	0	-12	12	-12
Konstgräsplan Dalarö	-2 928	-4 172	1 244	-2 999
Musikutrustning fritidsgårdar/kulturen	-169	-628	459	-200
Upprustning lokaler 2014	0	-40	40	-40
Skytning av kulturmiljö	-3	-280	277	-150
Kulturhusets utveckling	0	-2 500	2 500	0

Kultur- och föreningshuset i Jordbro 2014	0	-3 000	3 000	0
Flytt av konstverk	0	-300	300	-300
Snyggt och Tryggt – KOF	-250	-907	657	-500
Nya omklädningsrum Torvalla IP	0	-20 000	20 000	-20 000
Offentlig konst 2015	0	-2 010	2 010	-200
Båthus Fjärdlång, reinvestering	0	-1 200	1 200	0
Passersystem	-8	-1 000	992	-300
Lokalanpassningar 2015	0	-600	600	-250
VW Transporter NRX919	-298	-298	0	-298
VW Transporter GOG174	-309	-309	0	-309
Kassasystem Torvalla	-55	-200	145	-200
Stängsel Tungelsta	-57	-50	-7	-57
Ny idrottshall	0	-10 000	10 000	0
Värmekameror Höglunda	-21	-70	50	-70
Inköp ny sarg och belysning Hanveden ishall		-50	50	-50
Summa	-4 466	-72 999	68 535	-27 331

Projekt 29999 Övriga investeringsprojekt innefattar 3,0 mnkr för Lyckeby skolans idrottshall. Med ombyggnationen av Lyckeby skolans idrottshall avses installationen av en hoppgröp i samarbete med Vendelsö gymnastikförening. I dagsläget är projektet inte längre aktuellt eftersom kommunen har för avsikt att bygga en fullstor idrottshall med inriktning mot gymnastik, cheerleading och dans i samband med nybyggnation av Vikingaskolan. De tidigare avsatta investeringspengarna gällande Lyckeby är nu inbakade i idrottshallens nybygge. Resterande medel, 1,0 mnkr, avser övriga ännu ej fördelade investeringsmedel.

Varje år avsätts 1 procent av budgeten för kommunens lokalinvesteringar till den offentliga konsten. De enskilda investeringsprojekten pågår under längre tid och hinner därför i flera fall inte blir klara under innevarande år vilket gör att medlen inte förbrukar i samma takt som de tilldelas.

I samband med uppstart av Miljöverkstan erhöll förvaltningen 1,5 mnkr i investeringsbudget. På grund av osäkerheten kring Jordbro kultur- och föreningshus framtid har verksamheten avvaktat med lokalanpassningar och inköp, men då huset inte ska rivas blir anpassningarna aktuella framöver.

Torvalla energiprojekt syftade från början till att byta ut kostsam el och fjärrvärme mot markvärme med solfångare på konstgräsplanen och ishallstaket. Vid presentation för nämnden önskade nämnden att projektet även skulle innefatta kringliggande byggnader. En arbetsgrupp har bildats under ledning av Tornberget och projektet innefattar en förstudie om att förutom Torvalla IP även omfatta sim- och sporthallen, Fredrika Bremer gymnasiet samt nya Vikingaskolan. Ytterligare investeringsmedel söks av Tornberget för att kunna genomföra den större omfattningen av projektet.

Renovering av Höglundabadet samt båthuset på Fjärdlång inväntar handläggare på upphandlingsenheten och beräknas kunna starta i början av 2016. Även byggnationen av ett utsiktstorn på Tornberget inväntar handläggare på upphandlingsenheten.

Investeringsmedlen för Kulturhusets utveckling 2,5 mnkr, får endast tas i anspråk efter beslut av KF.

Förvaltningen har under året köpt in två nya arbetsfordon, dessa investeringar är avslutade under mars månad.

Övriga projekt är påbörjade eller beräknas starta under året eller under 2016.

Prognosen för 2015 är att förvaltningen kommer att investera för omkring 28,5 miljoner kronor.

Investeringsredovisning Tornberget

Investeringsobjekt	Nämnd	Prognos (mnkr)			Budget (mnkr)	Skedesansvarig enl inv.process	Uppföljning/kommentar
		Tornberget	KSF	Totalt			
Lyckebyskolan, reinvestering	GFN, KFN	111	12	123	135	Tornberget	Slutbesiktigad och verksamheten har flyttat in. Ekonomisk slutredovisning till KS återstår.
Torvalla energiprojekt	KFN	40		40	15	Tornberget	Förprojektering för att lagra överskottsenergi från anläggningarna på Torvalla IP. Utökning av projektet att även inrymma Torvalla sim & sporthall, Fredrika Bremer och Vikingaskolan utreds. Projektet skall upp för nytt beslut KS/KF.
Vikingaskolan, rivning och nybyggnation	GFN, KFN			0	226	Tornberget	Programarbete klart, förprojektering pågår. Evakuering planerad till sommaren 2016. Skolan beräknas stå klar till sommaren 2018.
Utökning F-6 Skola i Västerhaninge	GFN, KFN			0	Plan 116	KSF	Ersättning för Åbyskolan. Kommer att bli aktuellt först efter att de två nya förskolorna byggts och ersatt Karusellen/Park. Planen är att den nya skolan skall uppföras på tomten där förskolorna Karusellen/Park står idag. Ny detaljplan beställd. Skolan skall enligt gällande beslut byggas och drivas i privat regi. Fullstor idrottshall byggs i kommunens regi. Planerad byggstart för idrottshallen till hösten 2017.

Känslighets- och riskanalys

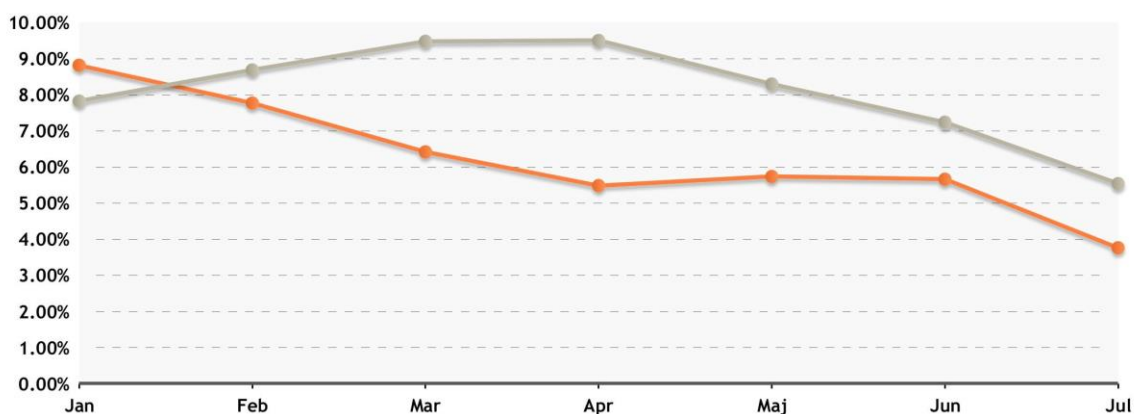
Kommentar känslighets- och riskanalys	Positiv risk, tkr	Negativ risk, tkr
Ersättning Lida- och Mårtensbergs idrottshallar		-2 200
Nytt LSS avtal från och med 1/10		-800
Summering:	0	-3 000

I budgetramen för 2015 ingår 2,2 mnkr avseende ersättning för ökade kostnader för avställda idrottshallar. Dessa 2,2 mnkr får endast tas i anspråk efter beslut av kommunstyrelsen. Ärendet om att i anspråkta medlen för avställda idrottshallarna återremitterades. Om ersättningen för dessa uteblir försämras förvaltningens resultat med motsvarande.

Från och med första oktober gäller nytt avtal med socialförvaltningen kring LSS verksamheten. Nya avtalet innebär lägre ersättning, hur stor sänkningen blir är svårt att beräkna då ersättningen baseras på ungdomarnas närvaro som kan variera. Uppskattningen är 800 tkr i lägre intäkter.

Personal

Analys av sjukfrånvaro m.m.

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul
2014	Sjukfrv %, vald månad	8.81%	7.77%	6.42%	5.48%	5.73%	5.66%	3.76%
2015	Sjukfrv %, vald månad	7.82%	8.68%	9.48%	9.50%	8.29%	7.24%	5.54%

Kommentar

Sjukfrånvaron är högre jämfört med samma period 2014. Däremot har det skett en minskning om en jämförelse sker med årets första tertial. Inom såväl förvaltningen som kommunen i stort pågår ett gediget och kontinuerligt arbete utifrån en mängd olika infallsvinklar för att sänka sjukfrånvaron. Det har visat sig att kultur- och fritidsförvaltningens höga siffror framför allt beror på flertalet långa sjukfall (färre än 10 st.). Det innebär att inflödet av nya fall inte är orimligt högt vilket är positivt. Däremot ser förvaltningen allvarligt på de långa sjukfallen som till antalet inte är så många i förhållande till antalet medarbetare men bekymmersamma. Förvaltningen vill hellre fokusera på begreppet frisknärvaron och dess betydelse än sjukfrånvaro och dess orsaker.

Internkontroll

Nämnds specifika kontrollmoment

Föreningsstöd

Under tertial 2 har en kontroll av närvarokort och samtliga efterfrågade handlingar genomförts. De 18 stickprov som genomförts visar att det finns brister i de underlag som rapporterats in från föreningar. 12 ansökningar hade kompletta handlingar och närvarokort. 6 stycken ansökningar saknade helt eller delvis handlingar. Resultatet ses inte som tillfredställande men innebär en förbättring i jämförelse med det stickprov som gjordes under tertial 1.

Avtalsrutin

Under den först halvan av året har en ny avtalsrutin utarbetats för kultur- och fritidsförvaltningen. Syftet med rutinen är att säkerställa att de avtal förvaltningen tecknar håller en god kvalitet. Rutinen har under våren kommunicerats till alla berörda medarbetar samt finns tillgänglig via förvaltningens sida på intranätet. Alla lokala ledningsgrupper har behandlat rutinen på sina ledningsgruppsmöten. Avtalsrutinen följs upp genom stickprov i årsredovisningen.

Attest av fakturor

I enlighet med nämndens internkontrollplan har stickprov genomförts för att granska att fakturor attesteras på ett korrekt sätt. Fakturor som överstiger 49 000 kr ska enligt attestreglementet passera områdeschef för attest. I det stickprov som genomförts uppfylls detta. Ett andra stickprov som genomförts på 20 fakturor visar att en majoritet av fakturorna attesteras korrekt. I 2 fall av 20 har dock verksamhetschefer attesterat fakturor för en aktivitet där de själva deltagit. Det kan även ske vissa förbättringar vad gäller de underlag som ska bifogas till en faktura t.ex. saknas deltagarlista eller program/dagordning i vissa fall.

Delegationsbeslut

Kontrollmomentet undersöker att delegationsbeslut rapporteras till nämnd. I årsrapporteringen av internkontroll 2014 konstaterades att rutin och form för meddelande av delegationsbeslut behövde ses över. På förvaltningens förslag antog nämnden i juni 2015 en ny form för anmälan av delegationsbeslut som innebär att formulär månatligen fylls i av respektive delegat. Formuläret innehåller information om ärendekategori (nummer på punkten i delegationsordningen), ärendemening och vad beslutet avser, delegatens namn samt diarienummer på ärendet. På så sätt är beslutet och alla handlingar i ärendet enkelt att söka fram och begära ut, för den som är intresserad. De ifyllda formulärena läggs som bilagor i nämndens sammanträdeshandlingar. Redovisning av delegationsbeslut görs vid varje nämndsammanträde i en paragraf med rubrik

Anmälan av delegationsbeslut. Den nya formen tillämpas för första gången vid nämnden i september, då delegationsbeslut för juli och augusti anmäls till nämnden.

Dokumenthantering

Kontrollmomentet undersöker att dokumenthanteringsplanen följs. Under våren införde kommunen ett nytt ärendehanteringssystem, W3D3. Med anledning av det har en omfattande genomgång gjorts av samtliga öppna ärenden i kultur- och fritidsnämndens diarium i det tidigare systemet KommunOffice. Ärendena har antingen avslutats och granskats inför arkivläggning eller flyttats över som pågående ärenden till W3D3. De öppna ärendena sträckte sig flera år tillbaka i tiden. I samband med genomgången har brister upptäckts. I ett antal akter saknas handlingar som

enligt dokumenthanteringsplanen ska bevaras. I viss mån har de kunnat återfinnas inom organisationen. En annan upptäckt brist är att handlingar i några fall märkts med fel diarienummer och därmed lagts i fel akter. Framförallt handlar det om föreningsbidragsärenden. Vissa år saknas hela akter som enligt dokumenthanteringsplanen ska finnas årligen. Även dessa har till viss del kunnat skapas i efterhand för arkivläggning. Förvaltningen arbetar nu aktivt med att skapa ordning och reda i ärenderegistreringen samt att öka medvetenheten och kunskapen om dokumenthanteringen i hela organisationen. En ny dokumenthanteringsplan kommer även att behöva utarbetas kommungemensamt med anledning av övergången till W3D3. Det arbetet planeras till 2016.

Samverkansavtal

Kontrollmomentet undersöker att APT genomförs och behandlar de punkter som anges i avtalet. Stickprov har genomförts där APT-protokoll har granskats. Resultatet visar på att APT genomförs i organisationen på ett tillfredställande sätt.

Kommungemensamma kontrollmoment

Finns backup/speglning på servrar för säkring av arbeten vid driftavbrott?

För IT-system och -tjänster finns normalt en grundnivå av backup på servrar. Det gäller såväl centrala system och infrastruktur, som verksamheternas egna. Det kan till exempel innebära att en daglig säkerhetskopia tas på sådant som är skapat och/eller ändrat under dygnet medan en fullständig säkerhetskopia tas en gång per vecka. För att systemägare och systemförvaltare ska kunna krävställa på adekvata och kostnadseffektiva rutiner, som exempelvis kan innebära tätare säkerhetskopieringar, daglig full säkerhetskopiering eller speglning, krävs att man klassificerar informationen i systemet. Detta görs utifrån flera parametrar, och visar på hur känslig och kritisk informationen är. Sådana aktiviteter kommer beställarenhet IT, BIT, att genomföra med början i höst. Detta kommer ske både internt såväl som med verksamheternas IT-strateger och systemägare.

Slutsats av kontrollen är att BIT under hösten 2015 kommer att initiera arbetet med informationsklassning, som sedan kan ligga till grund för att krävställa och kontrollera backupnivåer och behov av speglning.

Har verksamheterna redundans (reservplan) för avbrott och störningar?

Detta är delvis kopplat till föregående kontrollmoment, som då också inkluderar periodiska tester av återläsning för att säkerställa säkerhetskopieringens funktion. I sammanhanget pratar man om kontinuitetsplanering, d v s att en verksamhet ska kunna fortgå i behövlig omfattning oavsett form och grad av oönskad påverkan, som kan vara i form av störning, incident, avbrott mm. Framför allt är detta något som vilar på den egna verksamheten. BIT medverkar i denna typ av arbete.

Slutsatsen är att frågan om reservplaner ligger hos verksamheterna själva. Ingen central kontroll finns för detta. Verksamheterna måste själva se till att ha reservplaner vid eventuella avbrott. BIT kan bistå med hjälp.

Hur ser avtalstroheten ut i verksamheterna?

Avtalstroheten har totalt sett minskat första halvåret 2015, jämfört med avtalstroheten 2014 och är lägre än nivån 2013. Orsaken kan vara att inköpsvolymerna är större på hösten och att troheten ökar med det. En annan orsak kan vara den höjda direktupphandlingsgränsen. I tre förvaltningar har avtalstroheten ökat första halvåret 2015 jämfört med 2014 års resultat (KSF, SOF och SBF). Kultur- och fritid har minskat sin avtalstrohet till 66 procent vilket är lägre än år 2014.

Förvaltning	Trohet halvår 2015	Trohet 2014	Trohet 2013
Hela	79%	87%	81%
KSF	89%	89%	89%
KOF	66%	73%	58%
UBF	62%	69%	69%
SOF	67%	65%	52%
SBF	87%	83%	84%
ÄF	77%	85%	84%

Observera att resultatet är per förvaltning, ej på nämndnivå.

Slutsatsen av kontrollen är att nämnderna behöver arbeta aktivt med avtalstroheten för att öka den.

Kommunens verksamheter måste följa lagen om offentlig upphandling och upphandlade leverantörer ska användas.

Följer verksamheterna de nya direktupphandlingsreglerna?

Den rådande rutinen för direktupphandling, här menat köp överstigande 100 000 sek men understigande 505 800 sek, anger att alla sådana köp ska dokumenteras enligt framtagen rapportmall och skickas tillsammans med kopia på avtalet till Upphandling Södertörn.

Under perioden januari till juni 2015 har endast 12 sådana rapporter kommit in till Upphandling Södertörn. Vid analys av inköpen i kommunen under samma tid kan urskiljas att närmare 300 köp överstigande 100 000 sek men understigande 505 800 sek där avtal inte är känt hos Upphandling Södertörn har genomförts.

Slutsatsen av kontrollen är att verksamheterna inte följer rutinerna för inköp och att fortsatt arbete med information om direktupphandlingsgränsen behöver göras.

Efterlevs rutinen för kontroll av utanordningslistorna?

Rutin för signering av utanordningslistor har kontrollerats. Kontrollmomentet föranleds av att felaktiga löneutbetalningar sker till följd av undermålig rapportering till löneenheten. Varje chef ska kontrollera och signera sitt löneansvar/enhets utanordningslistor för löner varje månad innan lönen utbetalas. Ett uttag ur lönesystemet för maj månad 2015 visar följande:

Resultat maj 2015	KSF	UBF	SBF	ÄF	SOF	KOF
Totalt antal utanordningslistor	21	103	18	43	86	33
Antal ej signerade listor av enhets-chef (steg 1)	4	19	3	8	5	9
Antal ej signerade listor av överordnad chef (steg 2)	11	70	0	25	23	5
Totalt antal färdigsignerade listor	6	14	15	10	58	19
I procent	28,6%	13,6%	83,3%	23,3%	67,4%	57,6

Observera att resultatet är per förvaltning, ej på nämndnivå.

Resultatet är inte tillfredsställande och ger en tydlig signal om att det behövs flera insatser för att komma åt problemet. Löneavdelningen har med anledning av detta planerat en rad åtgärder under 2015:

Riktad information till chefer innehållande:

Kontrollera rimlighet på utbetalda löner

Extra kontroll på de personer som slutat eller har långtidsfrånvaro

Koppla ihop kontrollen med skuldrutinen

Påminna att kontroll av utanordningslista ingår i chefs ansvar och betydelsen av att aktiviteten genomförs

Utveckling av stödfunktioner till chef i Heroma

Bevakningar till chefs mail ex. på:

Obesvarade ärenden, (ej godkända ärenden)

Längre tids frånvaro upphör (inom pågående månad)

Sjukfrånvaro längre än 28 dagar

Semester, uttag mindre än 20 dagar

Följer verksamheterna reglerna för systematiskt arbetsmiljöarbete?

Gruppen för internkontroll har kontrollerat om verksamheterna följer reglerna för systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). Detta har gjorts genom en enkätundersökning som skett under sommaren 2015. Förvaltningarna fick fem frågor. Svaren är per förvaltning, ej på nämndnivå.

	UBF	ÄF	SOF	KOF	SBF	KSF
1. Har förvaltningen utarbetat checklistor/lathundar/rutiner för SAM?	ja	ja	ja	ja	ja	ja
2. Har alla chefer utbildats i SAM?	ja	ja	ja	95 %	95 %	nej
3. Har alla chefer skrivit på blankett där arbetsmiljöansvaret framgår?	ja	80 %	ja	85 %	ja	nej
4. Har samtliga medarbetare med uppgiftsfördelning utbildats?	ja	nej	*	*	nej	nej
5. Har samtliga medarbetare med uppgiftsfördelning skrivit på en blankett där innebörden framgår?	ja	nej	*	*	nej	nej

* förvaltningarna har inte medarbetare med uppgiftsfördelning, utan detta ligger på enbetscheferna, vilket innebär att de ingår i svaren på 2 och 3

Från samtliga förvaltningar har svar inkommit.

Sammanställning av svaren:

Samtliga förvaltningar har någon form av checklistor eller andra rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

I tre förvaltningar har samtliga chefer utbildats i systematiskt arbetsmiljöarbete (UBF, ÄF, SOF). I två förvaltningar har cirka 95 procent utbildats (KOF, SBF), i en förvaltning (KSF) är det osäkert hur många som utbildats, dock inte samtliga.

Något färre chefer har skrivit på en blankett där deras arbetsmiljöansvar framgår. I tre förvaltningar har samtliga chefer gjort det (UBF, SOF, SBF), men endast 80-85 % i två förvaltningar (ÄF, KOF) och alla har inte heller gjort det i KSF.

Samtliga medarbetare med uppgiftsfördelning i tre förvaltningar (UBF, SOF, KOF) har utbildats och skrivit på blankett där innebörden av deras uppgiftsfördelning framgår. I två förvaltningar har detta ej skett (ÄF, SBF), inte heller i KSF.

Slutsatsen av undersökningen är att det i flera förvaltningar återstår arbete med rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Följs riktlinjerna för företagskort?

Haninge kommuns medarbetare kan få förtroende att använda ett företagskort som betalningsmedel för inköp till verksamheten i de fall fakturering inte kan tillämpas. Krediten är 10 000 kronor per kort. Antal kort är begränsat till fem per ansvar, vilket innebär att enheten/ansvaret kan ha en total kreditkostnad på 50 000 kronor per månad. Beslut om fler kort per ansvar kan fattas av avdelningschef eller förvaltningschef. Företagskort får endast användas för inköp avseende kommunens verksamheter. Privata inköp och kontantuttag är inte tillåtna. Fakturan för inköpen ska skickas till skanning. Samtliga kvitton ska bifogas fakturan och vara helt läsbara. Vid restaurangbesök, representation, kurs och konferens ska alltid syfte och deltagarlista bifogas. Vid utlämning av företagskort rekommenderas kortinnehavaren att använda en särskild blankett för kvittoredovisning, där syfte för samtliga köp kan noteras.

Uppföljning av riktlinjerna har gjorts genom slumpmässiga stickprov i de fall inte samtliga fakturor har undersökts.

1. Hur många kort finns utlämnade?

Antalet utlämnade företagskort fortsätter öka och är nu 372 stycken (340 st T2 2014). Ökning har skett i alla nämnder utom ÄN. Flest kort i procent per anställd har KOFN (27 procent). Lägst innehav har GFN (fyra procent). Genomsnittet för samtliga nämnder är att åtta procent av medarbetarna har företagskort. I alla nämnder utom KS och KOFN finns enheter med fler än fem företagskort. Flest enheter med fler än fem kort har SON där sex enheter har fem kort eller fler kopplat till ansvaret.

2. Skickas fakturorna till skanning?

I samtliga nämnder har betalning av fakturor skett manuellt, vilket inte är tillåtet. Antalet har minskat sedan första delårsuppföljningen (4,8 procent jämfört med 6,7 procent). En nämnd drar upp siffran för genomsnittet; SON står för 31 av de totalt 47 manuellt hanterade fakturorna i uppföljningen av delår två. Övriga nämnder har få manuellt hanterade fakturor.

3. Är moms rätt redovisad?

Momsen är felberäknad i alla nämnder utom i en. En nämnd, ÄN, har räknat fel på momsens i sex av tio stickprov.

4. Finns kvitto på inköpet med i bokföringsunderlaget och har syfte med köpet redovisats?

Redovisningen av kvitton har förbättrats och i två nämnder finns alla underlag och syften med som de ska i stickproven. I två nämnder har kvitto ersatts av kortslipar, som inte är godkända som bokföringsunderlag. I en nämnd har syfte ej angetts vid ett inköp.

5. Är inköpen relaterade till verksamheten?

Samtliga inköp i stickproven är relaterade till verksamheten. Övervägande del av inköpen avser livsmedel, uppvaktning och personalfika. Sedan samordnade varudistributionen infördes i april

har i några fall större mängder inköp av livsmedel behövt göras till köken med hjälp av företagskort, detta på grund av problem med varuleveranser.

Slutsatsen av undersökningen av kontrollmomentet är att riktlinjerna för företagskort följs i stor omfattning. Resultat är generellt bättre än vid den första delårsuppföljningen.

Momsberäkningarna fortsätter att vara en svårighet och dessa har inte förbättrats, vilket innebär att kommunen fortsätter att redovisa felaktig moms för inköp gjorda med företagskort.

Förvaltningarna bör ta tag i denna fråga.

Är mutpolicyn känd och följs den?

Kontrollmomentet har inte kunnat genomföras under året. Internkontrollgruppens avsikt är att genomföra intervjuer i detta kontrollmoment under hösten.

Finns risk för vänskapskorruption i verksamheterna?

Med vänskapskorruption i verksamheterna avses i detta kontrollmoment enbart förhållanden inom organisationen. Det finns en stor risk för till exempel underlåtenhet att anmäla oegentligheter i verksamheterna på grund av vänskaps eller släktskapsband.

I arbetet inför rapportering av internkontrollen per tertial två, gjordes ett bakgrundsarbete med hjälp av Statskontorets relativt aktuella rapport *Köpta relationer – Om korruption i det kommunala Sverige (2012)*. Rapporten är omfattande och har för internkontrollgruppen problematiserat bilden av arbetet med korruption i offentlig sektor. Det utmynnade i att ingen undersökning av vänskapskorruption i Haninge kommun i nuläget har genomförts. Slutsatsen av rapporteringen av kontrollmomentet är att Haninge kommuns internkontrollgrupp har väckt en fråga som behöver diskuteras vidare, fördjupas och förankras i organisationen, innan kontroll av detta kan ske.

